

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre . 6 kor — 21. Hagyodóvra 8 kor — 21.	Vidéken: Félévre . 9 kor — 21. Hagyodóvra 4 kor 50 sz.
---	--

Feloldó szerkesztő és lapfőnöke:

THAL GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter. Biedermann-palota földszint,
az utószobában hátul.

Talpon legyen a magyar!

Tegnap fogadta a király a bécsi burghban az osztrák Reichsrath tagjait, hogy trónjáról üdvözölje őket és szerencsét kívánjon nekik munkájukhoz. Soha válságosabb és nehezebb időkben nem szólott az uralkodó a nép törvényhozóihoz. Ausztria népeit a nemzetiségi viszálykodás mérges harcai tartják lekötve és az elkeseredettség ma már oly fokra hágott, hogy a béke lehetősége egyszerűen ki van zárva.

Ausztria poliglott ország és beleesett abba a veszedelembé, amely a több nyelvű országokat létfeltételében támadja meg: elvesztette a bizalmat abban a közös összetartó gondolatban, amely a trón iránti hűségben jutott eddig odaát a legpregnansabbul kifejezésre. Belviszály dult már Ausztriában is; polgár polgár ellen támadt, de a birodalom kapcsolatát eddig még megdönteni nem akarták. Most az állam alapjait kezdte ki a folytonos belviszály és Magyarország tanulmányokat szerezhet ebből a nemzetiségi háboruságból.

Bennünket is fenyeget a nemzetiségi viszály. Ma mi vagyunk

erősebbek. És fajunk értelmi és fizikai felsősége folytán ezek is maradunk. De körülöttünk egyre agyarkodik a német, tót, oláh, szerb és ha nem tartjuk kezünkben erősen a kormánygyeplőt, ravasz fordulattal kikapathatják kezünkől, vagy az aknamunka alattomos eszközeivel hátulról ronthatnak ránk és téphetik meg nemzeti egységünk érintetlen függetlenségét.

A nemzeti eszme lankadatlan ápolására serkentsen bennünket az osztrák példa. — De használjuk fel a pillanatot is, és iparkodjunk most visszaszerezni azt, amit oda ajándékoztunk Ausztriának. A kiegyezésben mindig mi voltunk a gyöngébb fél.

Most belső bajok gyötrik Ausztriát és ereje kifelé is meg van kötve. Ha most megbénult karjait se tudjuk legyűrni Ausztriának, oly gyöngeséget árulnánk el, amelyet az utókor nekünk soha meg nem bocsáthat. Szünetlenül ébren kell tartani tehát ezt a kérdést és kormányfőfiainknak örökké a szemük elé kell tartani, hogy most mi a kötelességük az országgal és e nemzettel szemben.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Távirati tudósítás. —

A földmivvelésügyi tárca mai vitája érdekesen és vonzóan indult meg Mezőssy Bélának, a függetlenségi párt nagy tehetségű fiatal szónokának beszédével. Nagy tudással és frappáns bizonyítással harczolt az önálló vámterület mellett és 1860-ig való történeti visszapillantással bizonyította be, hogy a vámszerződésekkel mindig az osztrák érdekeket szolgálta. Magát Tisza Istvánt is kijátszotta útó kártyának, amennyiben annak egy brosúráját citálta, melyben a védvám felállítását sürgősnek mondta.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Bernáth István szölt a viharagyukról és borászati érdekekről, majd Papp Elek beszélt érdekesen a mezőgazdasági munkáskérdésről, agrárkérdésről, azután a vámpolitikáról, melyben radikális fordulatot követel.

Elnök Dániel Gábor elbucszatja Dr. Artutay Gyulát.

Napirend: földmivvelésügyi tárca folytatása.

Mezőssy Béla: A földmivvelés, de különösen a mezőgazdaság fejlesztésére minden lehető eszközt meg kell ragadni. A magyar mezőgazdaság érdekének, előmozdításának legelső pontjával tartja a munkás kérdés tisztázását. Ez a kérdés olyan, melyet párt szempontból megítélni nem lehet, mert itt nem az egyes, de ez egész ország jelene, jövője forog kérdésen. Az önálló vámterület

A bűnhődés.

Irta: Hjalmer Söderberg.

A leány fiatal volt és üde; egész lényén a háj varázsa ömlött el és arca szeliden mosolygott, mint a hold képe a tó sima tükreben.

A gyógyszerész ellenben szürke, közönséges emberke volt és vasárnaponként fehér mellényt viselt.

Egy vasárnap reggel bekopogtatott hozzám és a mint kinyitottam az ajtót, előttem állt fehér mellényben és többször mélyen meghajtotta magát. Igen udvarias és megilletődött volt.

— Ezer bocsánatot kérek — szölt hozzám — de Erika kisasszony, miután ön tegnap hazament, átadta az emlékkönyvét és megkért, hogy mind a ketten írunk valami emlékközzet a könyvébe. A könyvet magammal hoztam; tessék itt van. De sajnos, én nem tudom, mit írjak bele. Talán doktor ur lesz olyan kegyns és...?

Erre újra hajlongani kezdett.

— Majd meglátom — feleltem barátságosan.

Átvettem tehát a könyvet és a magam részéről egy ismert költőnek „Arczod olyan, mint a róza...” kezdetű versét irtam bele. Ilyen czélokra mindig ezt szoktam felhasználni. Aztán irományaim között keresgéltem. A diákkoromban írott versek egyikét szerettem volna megtalálni. Akár melyik jó lenne a gyógyszerésznek, gondoltam magamban. Végre megtaláltam a következő versikémet:

Mily üdvözítő, édes álom!...

Kezemben drága kis kezéd;
Bolyongtunk erdőn, rónaságon,
S szerelmi lángban ég szemed.

És mintha tündér lettél volna,
Épp úgy sugárzott szép szemed,
Mikor eseresnye-ajkaidra
Csókot leheltem, édeset.

Szép álom vége — ébredés lett,
Csak vágyam az, mi megmaradt;
Mert — hajh! — sosem csókoltam én még...
Piros eseresnye-ajkadat.

Megmutattam a gyógyszerésznek a költeményt s megegyeztem neki, hogy felhasználja. Háromszor elolvasta és arca kipirult elragadtatásában.

— Ezt a verset igazán a doktor ur csinálta? — kérdezte szívének egész ártatlanságával.

— Igen, — persze, hogy én.

Hálálkodva köszönte meg, hogy átengedtem neki a költeményt s mikor elhagyta a szobámat, úgy éreztem, mintha a szívébe zárt volna.

Délután Erika jó szüleinek házánál nagy társaság gyűlt egybe, mely tulajdonképpen fiatal emberekből állott. A tornácson ültünk valamennyien és különféle italokat szürcsölgöttünk.

felállításában látja az ország mezőgazdaságának fellendülését. S ez ellen hiába szállt sikra a minap a t. miniszterelnök ur hisz ez meg van a nemzet örendelkezési jogában a nem lehet az hátrányos a dinasztia helyzetére sem, ha mi mezőgazdaságilag megerősödnénk. A dinasztia csak akkor fog tudni Magyarországra feltétlenül támaszkodni, ha az ország gazdaságilag szabad és függetlené lesz. S ha már meg kell lennünk közös vámterülettel, ne engedje a t. többség, hogy a magyar mezőgazdaság mindig a rövidebbet buzsa. Tehát e tekintetben kérem a t. minisztert, hogy ily alapon vagy tiszteséges alkut vagy semmilyen se kössön, mert a mostani nem alku, de eladás a magyar érdekeknek; bennünket nem csak, hogy nem segítettek, de kizárkányoltak az osztrákok. Visszapillant 1860-tól időnként létesített vámszerződéseinkre a azt mondja, hogy mindig csak az osztrák érdekeket szolgáltuk, úgy az ipar, mint a mezőgazdaság terén.

Mikor Deák Ferencz 1867-ben megkötötte a vámszerződést, az volt a célja, hogy mindkét állam egymást erősítve, tudjon a világpiacon szerepet venni, de eszméjében feantartotta mind a két nemzet iparának, kereskedelmének és mezőgazdaságának szabad fejlődését. Ma pedig látjuk, hogy az osztrák fejlődött, a miénk még mindig a kezdet nehézségével küzd. Hivatkozik Komjáthy Béla két év előtti beszédjére, ki már akkor sürgette gazdaságunk önállóítását úgy e tárgyban hivatkozok Apponyira, Tisza István beszédjére, kik mind sürögősen találják a védvám felállítását.

Kubik Béla: Majd megzafolja ezt Tisza.

Mezőssy Béla: Mindig szemünkre vetik, hogy nekünk az önálló vámterület egy dogma, s mi büszkék vagyunk erre a szemrehányásra, mert ezzel mi a magyar föld felvirágozását óhajtjuk a azt akarjuk, legyen ez a nemzet nagy és hatalmas s minden ízében magyar. (Helyeslés.) A költségvetést nem fogadják el. (Helyeslés baloldalon. Szózatot pártja üdvözli.)

Bernáth Béla kívánja a viharágjuk felállítását, természetesen csak jelző állomá-

sokkal kapcsolatban, mert csak így lehet eredményt várni. A boritaladó leszállítását kéri. Kitogásolja a házisükségleti bor megadóztatását. Bor kiviteli piacok megteremtését fontosnak tartja, statisztikai kimutatást olvas, mely bor kivitelünk évenkénti csökkenését mutatja. Ausztriába szállíthatnánk alacsony vám mellett bort, csak hogy ott meg van eng. dve a mübor gyártás, mely erősen lerontja a mi borsink hírnevét. — Mezőgazdasági szempontból igen fontosnak tartja a szőlőművelés fejlesztését, mert a magyar parasztnak mindennapi kenyere a szőlő, kettős feladatunk, hogy borunknak piacot teremtsünk s ha ezt elmulasztjuk önmagunk ellen vétünk. Költségvetést elfogadják.

Öt perc szünet.

Papp Elek: Első sorban a kiszegedákra kell tekintettel lennünk. Addig semmit sem fogunk produkálni míg a munkás kezdeknek munkát adni nem tudunk. A vidéki munkás nem kap munkát a vidéken s a fővárosba jön szerencsét próbálni. — Itt meg annyi a munkanélküliség, hogy lehetetlen munkához jutni, kénytelen tehát kivándorolni. Ez a helyzet nálunk. Elérkezettnek látja az időt, hogy a társadalom minden rétegének, minden osztályának talpra kell állnia, hogy ezeken az abszurd állapotokon segítsen. Az agráriusokról szólva kijelenti, hogy ők nem támadják sem az ipart, sem a kereskedelmet, ők csak a gazdák közönség érdekeit védik. Azt is szemére vetik a gazdáknak, hogy az ipart és kereskedelmet támadják, pedig ez nem áll, mert ők első sorban a saját érdekeiket védik. Kivánatosnak tartja a börze törvények revidálását, mert mostani formájukban azok tisztán a kis gazdák kijátszására állnak fenn. Az örlési forgalom életbeléptetésével a kiszegedákon segíve nem lett, mert azt a fővárosi melmokok tartották fenn maguknak s a vidéket leszorították e térről. E törlendőknek s minden tekintetben káros hatásuk tartja a börze játékokat, mert az nem használ sem a vevőnek sem az eladónak, tisztán egy-két tőkepénzesnek hajt hasznot. (Helyeslés észlőbal.) Szeretné véleményét hallani a miniszternek a határidő ázletről. Első és elmulasztatlan kötelességünk a nyereszer-

mék előállítására, kidolgozása s számára piacot találni. Ha vámpolitikát akarunk alkotni s kezdeni, akkor azt tisztán az önálló vámterület alapján lehet megcsinálni. Addig Magyarországon önálló gazdasági, ipari és kereskedelmi politikát a közös vámterület mellett folytatni nem lehet. (Helyeslés.)

A Papp Elek beszéde után még Leidenfrost képviselő emelt szót, hosszasan argumentálva a javaslat mellett.

POLITIKAI SZERTEK

Szél Kálmán Bécsben. Mint Bécsből jelentik, Szél Kálmán miniszterelnököt csak a jövő hét közepére, még pedig az akkor végbemenő ünnepélyes renuanciációra várják oda.

A katolikus autonomia. Ugron Gábor és társai elhatározták, hogy ha február 7-ig össze nem hívják a katolikus autonómiai kongresszus tizenkettes bizottságát, akkor ötven kongresszusi tag aláírásával kérni fogják a kongresszus aláírását.

A titeli képviselőválasztás. Ujvidékről távirják: Zakó István megválasztása a titeli választókerületbe biztos. A „Zasztava“ és „Branik“ tegnap felszólította párhívveit a passzivitásra, így tehát ellenjelölt nem fog lenni.

TÁRSAS ÉLET.

A Fehér bálról.

Reminiscenciák.

„Sok baba közt elvész a gyermek.“
Önkénytelenül is erre a közmondásra gondoltam, mikor a Jogász Tisztviselő-kör meghívóját megkaptam s láttam, hogy másfélszáz rendező neve diszeleg rajta.

Nem, jelen esetben a közmondás nem vált be. Szébb közönséget, kedélyesebb mulatókat Debreczenben összehozni már alig lehet s ha valami a bál jó emlékeit beárnyékolta, úgy az a Bika tökéletlen berendezése miatt történt.

Valóággal közegézség ellen van, hogy vacsorára a tánczótól nekiheült, kivágtott ruhájú hölgyközönség légvonatos

Éa szemben ültem a fiatal leánnyal és élesen szemügyre vettem.

Nem, ő nem volt a régi Erika. Tágra nyitott szeméit élénkebben forgatta, mint máskor és ajkai is pirosabbak voltak. Nyugtalanul ült a helyén.

Sokszor kacintott felém, de tekintetét többször felejtette a gyógyszerészen. És a gyógyszerész ma még jobban meg volt illetődve, mint máskor.

Mikor a bort is az asztalra tették, a gyógyszerész és én megittuk a barátság poharát.

Mi fiatalok a mezőre mentünk játszani. Legjobban a fogósdiban mutatunk és csak akkor hagytuk abba a játékot, mikor a nap régen leáldozott és beállott az esti szürkület.

Nagy csoportba verődünk össze és kacagtunk, nevetgáltunk. Az est mind inkább közlőtt és sötétség borult az egész tájra. A leány felém közeledett, ka-

romba öltötte karját és az egyik fa alá vezetett.

— Kérdezni fogok öntől valamit, — szólt hozzám. — Mondja, igazán a gyógyszerész írta azt a verset?

S hangja reszketett e szavaknál, míg ekiztetével a gyógyszerészt kereste.

— Igen, — feleltem — ő írta az éjjel. Egész éjszaka hallottam, a mint a szobájában nyugtalanul fel és alá járkált.

Valami nyilalást éreztem a szívem tájékán, mikor e szavakat kimondtam. Mert csinos teremtés ő: kívánatos lányka volt és bántott a lelkismeret, hogy nem vallottam meg az igazat.

— Ki tudja — gondoltam magamban — ki tudja, nem-e követtem el olyan hibát, a miért nem nyerek sosem bünbocsánatot.

A est mind sötétebb és sötétebb lett. Az égen kigyulladtak az apró csillagok és gyenge sugaruk rezegve tánczolt a

susogó lombok fölött. Mindnyájan fölkeredtünk és párosával hazafelé vittük utunkat

Csak én ballagtam egyedül.

És éjjel tájban, mikor a többiektől elbúcsúztam, visszatértem játszóhelyünkre és sokáig bolyongtam a fák alatt. Magam sem tudom, miért jöttem ide.

Betévedtem az erdő közepébe és az egyik tölgyfa alatt két emberi alakot vettem észre. Csókolódtak. Az egyik a fiatal, csinos leány volt, a másik pedig a fehér-mellényes gyógyszerész volt. Szenvedélyesen ölelte magához Erikát és közben forró csókokat nyomott ajakára.

Megrártam, míg háromszor megcsókolta a leány pirtól égő arcát, aztán lassu léptekkel hazaballagtam. O then az ágyra vettem magam és keservesen zokogtam.

folyosókon, hidegben kénytelen az étterembe lemenni. Még akkor is örülhet az ember, ha busás boravalók révén asztalhoz juthat.

No, de hát ezen hiába sirunk.

Hol is hagytam el?

Igen, a közönségnél.

En nem tudtam mi van Debreczenel. Ezelőtt 10—12 évvel alig volt lány a bálokban, most pedig szebbnél-szebb arczocskák töltik meg a báltermeket.

Három éven át forsangoltam Budapesten és jó lélekkel mondhatom, hogy nagyobb közönséget talán igen, de több szép lányt és asszonyt egy egy mulatságon ott sem láttam.

Nyolcz óra tájban kezdtek robogni a fiakkerek és aztán jött egyik kocsis a másik után. Hárman is irtuk a hölgyek névsorát s jó másfél órahosszat alig szakadt ki a toll kezünkéből.

Szent Isten! gondolám, hová fog ez a tengernyi közönség elférni s ha el is férünk, hogyan fogunk táncolni?

Pedig hát elférni elfér, táncolni pedig ugyancsak táncolt mindenki. Nem tudom már, hogy minnek tulajdonítsam, a rendezők figyelmének, vagy maguknak a hölgyeknek, de való, hogy megtörtént az a ritka eset, hogy egy bálban egyetlenegy táncosné sem árult petrezselymet.

Két kolonban állottak fel négyesre a párok, a milyen hosszú volt a terem, olyan hosszú volt a sor, de a fal mellett és a páholyokban nem is maradt tánczképes asszony vagy lány, a mamákon kívül.

Csak a szegény rendezők voltak sajnálni valók. Még egy pár ilyen négyes és elmehetnek a tüdőbetegek szanatóriumába. Ugyan kérem, nem lehetne valami stentori hangu rikkanatot felfogadni, a ki a rendezők helyett a négyes vezényszavait elzengedezze? Nem tudom, melyik helyi ujságnak van egy irtózatosszerű elárúsítója, az igen megfelelne ilyen czélra, mert valóságosan közönséges tudónak való feladat 4—500 zibongó, csevegő ember között kommandiroztatni.

Különben mondhatom, hogy a négyeseket nem azok élvezték igazán, a kik járták, hanem azok, a kik nézték.

Azok, a kiknek elég korán eszébe jutott, hogy felmenjenek valamelyik páholyba, nem fogják egyhamar azt a látványt elfelejteni, a miben részük volt.

Képzelnék el kérem valami száz fehér ruhába öltözött asszonyt és lányt, köztük fekete frakkos flatalságot, aranyzsinóros huszárokat s a 39-es tisztek hófehér egyenruháit!

Igazán festeni való kép volt.

Tudja kérem, mi unpraktikus van a lányoknak ezekben a rizsposporos parókáiban? Kérdé tőlem egy páholybeli szép asszony. Nem én. Nos?

Mindjárt meglátszik a fekete frakkon, ha valaki eltalál feledkezni magáról s a tánczose keblére hajtja a fejét.

No lám! Mire nem gondolnak az asszonyok és..... a 39 es tisztek!

Vacsora után valamennyire megritkult a terembeli közönség. A letört tánczosok, feleséges urak, csalódott szerelmesek félre vonultak a boros poharak árnyékába, a fennmaradtak aztán kiadták a jelszót:

Sohse halunk meg! Három a táncz reggelig! Tánczoltunk is valami 7 óráig, meghalni sem haltunk meg, de szent igaz, hogy soha még vasárnapi korzón annyi biczegő, sántító fiatal embert és lányt még nem láttam.

Sobaj! majd kipihenjük megunkat, ha összeházasodunk (tán ellenkezőleg!) vagy ha akkor nem, a nyáron is kezdhetjük újra elülről a jövő évi fehér bálion.

Szabady.

VIDÉK.

Megszökött doktorné. Szeged mellett, egy kis városkában, ahol oly kevés a szenczáció, most egy szerelmi regényről sugdosnak. A doktorné megszökött. Gyönyörűséges szép asszony a K. orvos felesége. Három esztendővel ezelőtt ismerkedett meg vele az orvos. Feleségül vette s nagyon boldog volt. Most azonban hirtelen vége szakadt a boldogságnak. Ugy esett a dolog, hogy K. doktor Bécsbe ment, hogy az orvosegyetemen a fogtechnikát tanulja, melyből speciálista akart lenni. A szép doktorné egyedül maradt. Akkor aztán az történt, hogy egy fiatal ember sértő nyilatkozatot tett a doktornéről. A doktorné azonnal táviratozott a férj egy otthon maradt orvobarátjának. A barát megérkezett és megverekedett a sértegető fiatal emberrel. Itt kezdődik a tulajdonképeni regény. A szép asszony beleszeretett férje öneládozó barátjába, akinek felesége és két gyermeke van. Mikor aztán K. Bécsből hazaérkezett, feldulva találta otthonát. Az asszony hideg volt hozzá és érzéketlen. Néhány nappal ezelőtt aztán a doktorné megszökött, a férje barátjával, a másik doktossal. Így írja ezt nekünk szegedi tudósítónk.

A presbyterium vasárnapi gyűlése.

Debreczen, február 4.

Igen fontos ügy felett vitakoztak az ev. ref. egyház presbyterei vasárnap délelőtt tartott ülésükön. Nem kisebb dologról volt szó, mint azon indítvány tárgyalásáról, melyet gróf *Degenfeld* József egyházkerületi főgondnok tett a múlt év őszén tartott szuperintendenciális gyűlésen a debreczeni református egyház közjogi állása és a debreczeni egyházmegyével szemben fennálló viszonya tárgyában.

Az egyházkerületi közgyűlés ez indítvány felett élénk vitába bocsátkozott s a kerület tagjai két táborra szakadtak, az indítvány elfogadói és ellenzői táborára s végre is szavazásra kerülvén a sor, az elnöklő főgondnok indítványa 8 szótöbbséggel fogadtatott el s ekkor határozatilag kimondották, hogy a debreczeni egyház a a zsinati törvény értelmében köteles magát a debreczeni egyházmegye (elnökei: *Dávidházy János* habai lelkész-esperes és *Nadányi Miklós* földbirtokos) fennhatósága alá rendelni és a fennálló törvényeknek mindegyikben eleget tenni. Ha pedig ezt tenni nem akarja, alakuljon a debreczeni egyház külön egyházmegyévé, amihez nagy lélekszámánál fogva joga van és ezen elhatározását egy év lefolyása alatt jelentse be.

Ezen egyházkerületi közgyűlési határozat a vasárnapi presbyteri közgyűlés tárgysorozatába, annak utolsó pontjaként vétetett fel, de oly csekély érdeklődést tudott felkelteni, hogy a kötelezett szám, a negyven presbyternél alig jelentek meg többen a gyűlésteremben. Eppen ezért és a tárgy fontosságára tekintettel *Komlóssy* Arthur városi főjegyző és presbyter azt

indítványozta, hogy ne menjen a közgyűlés a tárgyalás érdemébe, hanem hívjon össze az elnökség ezen egy tárgyban értekezletet, ahol az ügy kellő módon megvilágíttassék és az egyháznak elhatározása nyugodtan előkészíttessék. *Balogh* Ferencz főiskolai hittanár lelkes szavakkal csatlakozott *Komlóssy* indítványához és hivatkozva a debreczeni népes egyház nagy küzdelmeire és dicső multjára, az ügyek roppant nagy horderejére és életkérdést képező voltára még attól sem riadna vissza, ha az egész debreczeni egyház közönsége gyűlésre hívatnék egybe.

Dr. Ferenczy Gyula színtén az értekezletet pártolja és szónoki hévvel bizonyítja, hogy ez oly fontos kérdés, melyet közönségesen venni nem szabad s ő mulasztást talál már abban is, hogy egy negyedév telt el csaknem a kitűzött egy évből és vezérférfaink még semmit sem tettek az ügy tisztázása, előbbrevitele és egyházunk érdekeinek megvédelmezésére. Nagyon fél szónok, hogy veszély fenyegeti a debreczeni egyházat és így kiált fel: „Ne hagyjuk azt eltemetni!”

Jeney Miklós közbeszól: él az ma is és élni fog!

Majd polémia fejlődik ki *Ferenczy* és *Jeney* közt, mely azonban nem a kérdés körül forgott. — *Kiss* Albert tiltakozott azon állítás ellen, hogy ezen ügyben a lelkészi kar már megállapodásra jutott volna; mindössze csak annyi történt, hogy meghozták a budapesti, kolozsvári és egy külföldi egyház szervezeti szabályzatát. Ő higgadt és tárgyilagos tanácskozást kíván és nem elhamarkodást. Eppen azért nincs ellene az értekezlet tartásának, de azt is elő kell készíteni, tehát egy küldöttség megbizandó volna, hogy az készítés elő a tárgyait és bizonyos programszerű tervvel vigyék az értekezlet elé.

A presbyterium így határozott és nagy többséggel kiküldötték a bizottságot, mely *Kiss* Áron püspök és *Simonffy* Imre főgondnok elnöklete alatt a 6 lelkészből és 12 világi tagból áll. Ez a 20 tagu bizottság fog már most előmunkálatot készíteni s akkor ezen egyetlen tárgy kitűzése mellett fogják ismét egybehívni a presbyter urakat közgyűlésre.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A földesi anyagilkos. A földesi borzalmas anyagilkosság elvadult tettese: *Antos* Gyula a vizgálat során töredelmes vallomást tett. Gonosz lelkére világot vet az a hitvány szándéka, hogy ártatlant is bajba akart keverni. Egy özvegy asszonyt, *Katona* Ágnes, akibe különben szerelmes volt, azzal vádolt, hogy az ő unszolására rabolta ki s ölte meg az édes anyját. A vizgálat során azonban ez a bűnét csak tetéző rossz szándéka kiderült s *Katona* Ágnes szabadon bocsátották. Azóta *Antos* Gyula megadással viseli sorsát. Sunyi, alattomos ember, aki soha sem

mer feltekinteni, hanem örökösen maga elé bámul. Hogy micsoda elvadult gondolkozásu, szivtelen ember ez, már az a nyilatkozata is bizonyítja, amelyet az édes anyja meggyilkolása után letartóztatásakor tett. Akkor azt mondta:

— Igy kellene tenni minden legénynek, aki szerelmes.

A gyilkos fiu bűnügyében különben befejezéséhez közeleg a vizsgálat s már a jövő hónapban a debreczeni esküdtszék elé kerül az anyagyilkos.

§ Az öreg uzorás. A debreczeni kir. törvényszék előtt tegnap érdekes hümpert kezdtek meg dr. Oláh Miklós elnöklésével a végtárgyalást. Egy hetvenkét éves hajdunánási szatócs: Deutsch Márton állott a bírák előtt, aki ellen a vádlevél 6 uszoravétséget tüntet fel. — A közvádat dr. Udvarhelyi, a védelmet dr. Gutfreund Sámuel képviseli. Az első nap csupán egy uszoravétséget tárgyaltak le. D. Szabó Sándor h.-nánási lakos a panaszos, a ki kölcsönvett Deutsch Mártontól 220 forintot, hogy az majd az aratáskor 55 métermázsa buzával fizet érte. A termés rossz volt, D. Szabó Sándor nem tudott fizetni, ámde a buza ára nagyon felment. Akkor Deutsch Márton nem a 220 forintot, hanem az 55 métermázsa buza árfolyam szerinti magas árát követelte. Folytatják a tárgyalást, amikor a többi, a vádlevélben foglalt uszoravétség felderítésére kerül sor.

A Krivány-pör tárgyalása.

— Távirati tudósítás. —

Arad, febr. 4.

A tárgyalóterem egészen megtelt hallgatósággal. A bíróság bevonul, vele jön a megye érdekeit képviselő Keresztes Gyula tiszti főügyész.

Földes János elnök 9 órakor megnyitja a főtárgyalást. Bevezeteti a vádlottat, a ki egyik kezével a börtönörré támaszkodva, másik kezében bottal jön be. Arcza sápadt. Fekete ruha, posztócipő van rajta és szemüveget visel. Nem képes állani, a miért is az elnök leülteti.

Mikor az elnök a vádlottat az általános kérdésekre nézve kihallgatja, a vádlott még arra sem akar emlékezni, hogy mikor született. Az elnök kérdésére kijelenti, hogy az előadott vádat megértette és bűnösségét elismeri.

Kihallgatását megelőzőleg Taszler József miniszteri szaktiszt szakértői esküt tett.

Krivány egyáltalán semmire sem akar emlékezni. Az elnök kénytelen intelligenciájára hivatkozni, majd egyes részleteket a vizsgálati vallomási jegyzőkönyvből felolvasni. Az Almay-féle értékpapírokra azt mondja a vádlott, hogy rovancsolást sokszor tartottak, de a kötvényeket számba nem vették s azért könnyen takarhatta azok hiányát. Krivány egyáltalán a hülyét játsza. Megtörve,

szomorúan ül helyén. Elismeri, hogy a főkönyvből egyes lapokat kitépett, hogy sikkasztását palástolja.

Taszler szakértő úgy nyilatkozott, hogy csupán az Almay-féle kötvények elsikkasztásának palástolására történtek naplóhamisítások.

Fél órai szünet után az ügyész indítványára több iratot olvasnak föl, a melyek értékpapírok elzalogosítására, házkutatásokra, rovancsolásokra vonatkoznak. Délig ezzel telt el az idő. Délben az elnök felfüggesztette a tárgyalást és folytatását délután 3 órára tűzte ki.

UJDONSÁGOK.

* Hírek a városházáról. Tegnap délelőtt rendes tanácsülés volt a polgármester elnöklése alatt; ma délelőtt 10 órakor pedig a folyó ügyek elintézésére a szokott keddi ülést tartják, a melyen a főjegyző elnököl. Délután 3 órakor a február hónapi közigazgatási bizottsági ülés lesz gróf Dégenfeld József főispán elnöklésével. — Roncsik Lajos tanácsnok és helyettes főszámvevő megrongált egészségi állapotának helyreállítása végett — kezelőorvosa tanácsára több heti tartózkodásra Tátrafüredre utazik, hova már e napokban el is indul. Szívünk-ből óhajtjuk, hogy e népszerű és közszeretettben álló tisztviselőnk teljes egészségének mielőbb visszanyerése után ismét elfoglalhassa oly fontos állását, melynél, kivált most, egész tevékenységére szükség van.

* Betegség után. Végh Gyula főkapitány, a rendőrség bünygyi osztályának főnöke tudvalevőleg hosszabb időn át betegen feküdt. Mint most örömmel értesülünk, teljesen felgyógyult s tegnap már újra átvette hivatalának vezetését.

* Debreczen menyasszonyai és vőlegényei. Lapunkban legutóbb közölt kimutatás óta jegyet váltottak a következők: Varjas Árpád csizmadiamester Fegyverneki Juliánnával, Alt Sámuel Henrik tanár Fischer Zsenivel, Leitner Bertalan mészáros Schwarcz Zsenivel, Benosik László Berecz Mária özv. Csatáry Mihálynéval, Kiss Sándor kisbirtokos Busi Mária Erzsébettel, Zagyva Mihály kisbirtokos Pipó Zsuzsánnával, Kerékgyártó Sándor kisbirtokos Sipos Máriaival, Cseke István bérlő Varga Eszterrel, Győrössy András Pipó Sárával, Mester József kőmives Bujdó Máriaival, Papp József Mádi Juliánna özv. Birki Péternével, Csapó Péter kisbirtokos Kovács Erzsébettel, Nagy Sándor timármester Bozóki Rózával, Mázló József Tóth Juliánnával, Fürt Gusztáv gépészmérnök Szép Gizellával, Eszterházi József Honfi Zsuzsánnával, Vékony Bálint Andorkó Sárával, Abordán János földbirtokos Szabó Arankával, Csiki Gá-

bor zenész Balog Juliánnával, Rosenfeld Leopold kereskedősegéd Feuer Katalinnal.

* Vak tüzlárma. Tegnap este valaki elkövette azt a hitvány tréfát, hogy minden igaz alap nélkül tüzet jelzett a tűzoltóság laktanyájára. — A helybeli tűzörség a telefonon vett értesítés után nyomban kivonult a jelzett irányba, Széchényi-utczára, de tüzesetnek sehol semmi hire sem volt. Az ilyen megfontolatlan tréfa pedig végzetes is lehet. A megtévesztett tűzoltóság elmehet valahová a város végére s ugyanakkor a város másik végén keletkezhet veszedelmesebb tüzeset. Kiszámíthatlan következmények állhatnak elő, amilyenekkel a tréfázók nem vetnek számot. Egyebekben kutatnak utána s ha megtudják, kinek telt kedve az ilyen szórakozásban, majd egy kis büntetéssel komolyabb viselkedésre és gondolkodásra fogják kioztatni.

* Szerencsétlenség a sikos járdán. Tegnapelőtt este a Garai-utca sikos járdáján olyan szerencsétlenül esett el egy debreczeni polgár, hogy az egyik lába csontban eltört. — Kocsin vitték haza Bundi-utca 14-ik szám alatti lakására, ahol az első segélyben dr. Csikos Sándor részesítette.

* A debreczeni függetlenségi kör febr. hó 16-án, szombaton az „Arany Bika” szálló disztermében zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti-jegy személyenként 2 korona. Jegyek előre válthatók a kör helyiségében. Feltűzések hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor. A rendező bizottság élén állanak: Nagy János, b. b. elnök. Otrokosi Végh János, b. b. alelnök. Tassy Miklós, Kiss András, b. b. pénztárnok. Szendi Imre, b. b. ellenőr.

* A Barnum czirkusz megkapta az engedélyt. Vasárnapi lapunkban hírt adtuk arról, hogy a Barnum et Barry-féle világhírű czirkusz tulajdonosai engedélyt kértek Debreczen hatóságától arra, hogy két napon át előadást tarthassanak Debreczenben. Mikor ilyen nagy szabásu, világhírű s ezernél több művészt foglalkoztató czirkuszról van szó, természetesen egy pillanatig sem haboztak azon, hogy az engedélyt megadják. Végre is évtizedeken keresztül nem kínálkozott ehhez hasonló alkalom. Rendén is volt a dolog egészen addig, míg a czirkusz igazgatósága bejelentette, hogy az engedélyt csak abban az esetben veheti igénybe, ha az előadásokat május 11-én és 12-én tarthatja meg. Ez ellen pedig a színház igazgatója emelt kifogást, mert társulatának előadásai akkor még nem érnek véget. Bocskó Sámuel rendőrfőkapitány azonban tekintettel arra, hogy a színiévad május 10-én már véget ér s a szezon kiterjesztésére nézve színházbizottsági határozat sincs, de különös tekintettel a közönségszórakozására ritkán kínálkozó ilyen alkalomra, a czirkusátárságnak tegnap megadta az engedélyt,

hogyan eladásait Debreczenben május 11-én és 12-én tarthassa meg. A főkapitány határozatát bizonyára szívesen veszi tudomásul a közönség s nem kifogásolhatja a színtársulat igazgatósága sem, mert olyan két napon tartott szíriusz előadás, amely amugy is az évad végére esik, a debreczeni színtársulat boldogulását nem vesszélyezteti.

* **Kereskedő táncszertély.** Kevés idő választja el már társadalmunk fiatalságát attól a fényesnek ígérkező mulatságtól, amelyet a kereskedők folyó hó 9-én tartanak meg az Arany-Bika disztermében. A rendezőség, melynek élén a kereskedő világ előkelőségei állanak, minden szorgalommal fáradozik azon, hogy mulatságuknak az eddigieknél is fényesebb sikert biztosítson. A meghívókat szétküldték, a jegyek pedig Szent-Királyi Tivadar, Békés Lajos s Zádor Lajos urak üzleteiben válthatók. A páholy-jegy Zádor Lajos ur üzletében serezhető meg.

* **Felfedezett zsirhamisítás.** A debreczeni fogháznál észrevették, hogy a vállalkozó által készített ételek fagygyuszaguak. Ez a gyanus körülmény arra indította a fogház felügyelőséget, hogy az ételekhez szükséges zsirt vegyi vizsgálatra elküldte dr. Szalay Béla városi vegyészhez, aki konstata, hogy a zsirt nagy mennyiségű fagygyuval hamisították meg. Nyomban felelősségre vonták a fogház élelmezési vállalkozóját, aki előadta, hogy ő a zsirt egy debreczeni hentesmestertől vásárolja, akivel a rendszeres szállításra szerződést kötött. Az esetről ekkor értesítették a rendőrséget, hogy a vizsgálatot tartsa meg. A vizsgálat már meg is indult s elsőben is azt eredményezte, hogy hetvenöt-kiló nagymennyiségű fagygyuval hamisított zsirt elkobozott. A vizsgálatot természetesen folytatják.

* **A város külső gazdaságának biztosítása.** Ismeretes az az akció, amelyet a *Gazdák biztosító szövete* mellett megindítottak. Valamennyi gazdasági egyesület azon dolgozik most, hogy a gazdasági épületeket, felszereléseket és terményeket ezentul a gazdák ne biztosító intézeteknél, hanem a gazdák javára létesített szövetezetnél biztosítsák. A debreczeni gazdasági egyesület most a városi tanácshoz is beadványt intézett, amelyben arra kéri, hogy a város összes külső gazdasági épületét, felszerelését stb. a gazdák szövetezeténél biztosítsa, amely a biztosítóknak az elért haszoneredményből részesedést is ad. A városi tanács eddig még nem foglalkozott a gazdasági egyesület kérelmével. A debreczeni gazdák közül már számosan bejelentették az egyesületnél, hogy mihelyt más intézetekkel kötött biztosításuk lejár, ők a gazdák szövetezeténél fognak biztosítani.

* **Furfangos gyáros.** A kereskedelemügyi miniszter tegnap leiratban tudatta Debreczen város hatóságával, hogy valami Pekarek et Comp osztrák szeszgyáros cég furfangos

módon akarja belepni Magyarországra az ő rumkészletét. Hogy a közönség megtévedjen s azt higgye, hogy valami pártolásra méltó magyarországi rumról van szó, összes füvegjein ezt a felirást alkalmazza: „Emke-rum.“ A miniszter arra hívja fel Debreczen város tanácsának figyelmét, hogy az olyanok ellen, akik ilyen rumot árulnának, a megtorló iparhatósági eljárást tegyék folyamatba.

* **Jótevény debreczeni vadásztársaság.** Az óhát-telekházi iskola szegénysorsu, mezzitábas növendékeinek hő óhajta, hogy mennél többet legyen nyulvadászat, mert most a szegényeket közvetve a nyulak juttatták — csizmához. Ugy tessék venni a dolgot: az óhát vadásztársaság ment ki városunkból, hogy nyulakat ejtsen el. A társaság tagjai Farkas Albert mátai biztestől értesültek arról, hogy milyen szegények az ottani iskola növendékei. Maga 4 koronát tett le s nyomban megindult a gyűjtés. *Bészler* Lajos volt városi tanácsnok nyomban követte a jópéldát s csakhamar 24 korona gyűlt össze — csizmára. Adakoztak: Farkas Albert 4 korona, Kun Mihály 4 korona, Bészler Lajos 2 korona, Balázs Ölon 2 korona, Tóth Ferencz 2 korona, Gebauer Károly 2 korona, Thieszen Arthur 2 korona, Cseley főhadnagy 2 korona, Deutsch Géza óhátú számtartó 2 korona, melyhez az óhátú új bérlő Rosonfeld Salamon tíz koronával járult. A jószívű adakozóknak a szegény gyermekek s szülei ez uton mondanak köszönetet.

* **Az öngyilkos temetése.** Megirtuk tegnapi lapunkban, hogy Kiss Sándor 21 éves fiatal ember, aki a Falk-féle kefégyárban dolgozott, szerelmi bánat miatt agyonlőtte magát. Az öngyilkos ifjút szüleinek a Köntös kertben levő lakásáról temették el.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, barátok és jó ismerősöknek, kik Nagy Emilia leányunk illetve keresztleányunk, a temesvári zárda apácza-jelöltjének végtisztességtételén megjelenni szívesek voltak és ezáltal nagy fájdalomunkban részt vettek, ez uton is köszönetünket fejezzük ki: Nagy István és neje és Kertész Kálmánné.

* **A debreczeni szociálisták népgyűlése.** A debreczeni szociálisták vasárnap népgyűlést akartak tartani a Széchenyi utca végén levő tisztáson. Beterjesztett programjuk egyik pontja azonban azt mondja, hogy „Mit akar a szociáldemokrata párt?“ Ez a pont kifogás alá esett, mivel a párt nem bír belügyminiszteri-leg jóváhagyott szabályokkal s így a gyűlésre vonatkozó bejelentést nem vették tudomásul s természetesen meg sem tarthatják.

§ Két jó barát. Anyira szerették egymást ketten a jóbarátok, Czigány Erzsébet pinczé.nő és Kovács Erzsébet varróleány, hogy nem tudtak egymástól elszakadni. Abban is kölcsönösen megállapodtak, hogy nem érdemes élni és hogy meghalnak.

A nagy világfájdalmasság mindkettőjüknél érthető, hiszen alig tizenhatsz esztendősek. Senkise vette komolyan öngyilkosságuk tervét, pedig sokaknak elmondták. Kinevették őket, azonban a mulatságuk komoly aggodalomná változott, hogy a két leány már napok óta nem tért haza. Attól félnek, hogy valóra váltották tervüket.

* **Arczképek a városházán.** *Némethy* József előnyösen ismert debreczeni fényképész újra két pompás és állandó képcsoporttal gazdagította főtéri kirakatának számát. A városháza két oszlopára, a legforgalmasabb helyen állított fel két díszes kirakatot, amely az ő kiváló fénykép felvételeit, színes pigment képeit tartalmazza. A kirakatoknak, illetve inkább a sikerült és gyönyörűen kidolgozott képeknek állandóan nagy nézőközönsége van. *Némethy* József buzgósa, gyors és izlésesen kidolgozott arczképeivel méltóvá tette magát a közönség pártfogására.

* **Elveszett egy simaszőrű, sárga, nagy kutya, csorba fülekkel.** „Tyrász“ névre hallgat. Utbaigazítást a kiadóhivatal ad a szíves megtalálónak.

Az ingyen kenyér-osztás.

Debreczen, febr. 4.

Debreczen éhező szegényei érdekében emeljük fel ismételten szavunkat és szólunk a nemeszívű közönséghez. Nagyon felszaporodott a szegények száma, akikre áldás az ingyen kenyér. Napról-napra több a számuk és tulnyomó részben elaggott asszonyok, özvegyek és árvák, olyan iskolás gyermekek, akiknek otthon nincs egy betevő falatjuk. Mi sem igazolja jobban, hogy ezek a szegények mennyire rá vannak szorulva az ingyen kenyérré, mint az, hogy némelyike már reggel elindul a külvárosból, hogy déiben az ő adag kenyerét megkapja.

Áldásos dolgot cselekszik, aki az ilyen szegényeken segít és adományával lehetővé teszi, hogy a bizottság az ingyen kenyér-osztásban fenn ne akadjon.

Tegnap a következő jószívű adakozók juttatták el hozzánk jótevény adományait a szegények ingyen kenyérére:

Dr. Bruckner Ernő ur	15 kor.
Dr. Széll Kálmán ur	15 kor.
Sesztina Jenőné urnő	
2-szor	10 kor.
Özv. Szabó Ferenccé urnő	10 kor.
Csurka János ur	10 kor.
Özv. Szikszay Józsefné urnő	10 kor.
Róth Ignác ur sókereskedő	5 kor.
Özv. Kálmán Mihályné urnő	4 kor.
Szerény keresztelön gyűjtés	4 kor. 4 fill.
Dobray Józsefné urnő	2 kor.

Mészáros Szeréna k. a. 2 kor.
Király Gyula ur 2 kor.
Kustár Ilona k. a. 1 kor.

Összesen: 90 kor. 4 fill.
Legutóbbi kim: 1172 kor. 10 fill.

Összes gyűjtésünk: 1262 kor. 14 fill.

Ma és mindennap délelőtt 11 órakor a városháza udvarán ingyen kenyér kiosztás.

SZÍNHÁZ.

Verdi bon-motja.

A nagy mester egyszer fiatalabb évi-ben meglátogatott Pármában egy családot. Egy napon arra kérték, hogy bírálja meg a család 16 éves Filomena leányának zongorajátékát. Verdi nagyot sóhajtott és eltökélte magát az elkerülhetetlenre. Midőn Filomena kisasszony eljátszotta repertoírja javát, a mama kérte a mestert:

— Nos, mit szól hozzá? Mondja meg őszintén véleményét!

— Bizony meglátzom a kisasszonyon a vallásos nevelés — felelt Verdi.

— Hogy érti ezt?

— Tökéletesen a biblia parancsolatai szerint játszik.

— Hogy-hogy?

— Ugy, hogy a balkéz sohasem tudja, mit csinál a jobb.

A doloval nábob leánya. Herczeg Ferencz kitünő színműve gyenge előadásban került színre. Egyes szereplők készületlensége sokszor nehéz helyzetet teremtett a színpadon, amit bizony a nagyközönség is ugyancsak észrevett. Még egy próbát bizonyosan nem ártott volna tartani a darabból. Az estnek különösebb érdekességét Pávay Ilonkának, a szintársulat ujonnan szerződött tagjának fellépte kölcsönözött, ki tegnap este újból megerősítette ama véleményünket, hogy szép jövő vár reá a világot jelentő deszkákon.

TÁVIRATOK.

Küldöttség a földmivelésügyi miniszternél.

Budapest, február 4. Huszonöttagu küldöttség tisztelgett ma a képviselőház miniszteri szobájában Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternél. A küldöttség, melynek tagjai Maháry Sándor, Vasz Béla gróf, Bethlen Béla, Teleky Sándor gróf, Dániel Sándor, Végh Arthur, Zeyk Gábor, Szöts Pál, Ugron János, Béli Sándor, Várkemény Béla, Ugron Zoltán, Gerkei Ferencz, Somogyi Albert, Tottsi László, Simkovits Ottó, Béli Tivadar, Gáspár Imre, Székelyhídi Sándor voltak, arra kérték a minisztert, hogy vegye pártfogásába az erdélyi szarvasmarha tenyésztést, amely nemcsak gazdasági, de politikai szempontból is feltétlen kívánatos. Az ott lakó székelység, amely nagy hajlandóságot mutat a kivándorlásra, ezáltal gazdasági javaiban o yannyira gyarapodnék, hogy e faj megélhetése

biztosítva lenne. A miniszter megígérte, hogy e kérdést az illetékes szakértők meghallgatásával tanulmányozni fogja s felkérte a küldöttséget, hogy annak idején, mikor megadhatja konkrét válaszát jelenjen meg újra.

Az osztrák trónbeszéd.

Bécs, február 4. Ő felsége ma délben fogadta a Burgban a Reichsrath mindkét hazának tagját, kik teljes számban megjelentek a trónbeszéd meghallgatására. A trónbeszéd, mely csaknem minden a csehek által várt nemzetiségi, illetőleg nyelv-kérdést mellőzött, a következő főbb motívumokat tartalmazta: Első sorban figyelemztette a képviselőket, hogy a nyugalom, a rend helyreállításával mily fontos feladatok várnak megoldásra. Így feltétlenül szükséges, hogy a törvényhozás az alkotmány eddigi rendelkezéseit oda módosítsa, hogy az ősszeminisztérium rendkívüli sürgősség esetén azonnal intézkedésekre felhatalmazást nyerjen. Szükséges továbbá a házszabályok megváltoztatása, ami pedig a nyelv-kérdést illeti a kormánynak kötelessége a kormányzat bizonyos szféráiban a nyelv egységességét fenntartani. Végül hangostatta a trónbeszéd, hogy a magyarországgal való kiegyezés megkötésénél a Reichsrath hathatós és együttes közreműködése feltétlenül szükséges.

Mattasits gróf regénye.

Budapest, február 4. Mattasits Keglevich gróf a Koburg Lujza hercegnő szerencsétlen kedvése a báni tábla ítékezése alapján elvesztette a grófi címét, sőt a Keglevich nevet is. Adoptív atyja gróf Keglevich Gyula ugyanis folyamodott a törvényszékhez, hogy az adoptációt bontsák fel. A varasdi törvényszék elutasította ugyan a gróftól a kérésével, azonban a báni tábla ma tartott ülésén felbontotta és semmisnek mondotta ki az adoptációt.

A Tisza István akciója.

Budapest, február 4. A gróf Tisza István példája, ki tudvalevőleg lemondott közigazgatási vállalatoknál viselt összes tisztségeiről, úgy látszik, követőkre talál. Határozott formában jelentik ugyanis, hogy Hieronymi Károly orsz. képviselő lemond az Agrár-bank elnöki tisztségéről.

A burok portugál földön.

Brüsszel, február 4. Hágából jelentik, hogy Krüger ma táviratot kapott, mely hivatalosan megerősíti azt a hírt, hogy a burok nagy haderővel bevonultak a portugál területre s heves harcban megverve a portugál csapatokat, hatalmukba kerítették a Delagoa öböl felé vivő vasutat s gyorsan nyomulnak Laurenzó-Marquez felé. A burokat e döntő lépésre a portugál kormány

ellenséges, az angolokhoz szító magatartása készítette.

Egy hirhedt agitátor halála.

Budapest, február 4. Verseczről jelentik, hogy Miletics Szvetozár a hirhedt szerb agitátor, a magyarság egyik engesztelhetlen ellensége ma hirtelen meghalt.

Kauczió-szédelgő orvos.

Budapest, február 4. A fővárosban szenzációs letartóztatás történt ma. Formágyi Lajos orvost fogták el kauczió-sikkasztás miatt. Formágyi háttulajdonosnak adván ki magát, házfelügyelőket fogadott fel busás kauczió mellett, mit természetesen saját céljaira fordított. A károsultak sikkasztás miatt emeltek panaszt az orvos ellen.

Pirosítót vett be.

Budapest, febr. 4. A halál különös nemét akarta választani Szücs Mariska 18 éves leány. Kerepesi-ut 65. számú lakásán öngyilkossági szándékból pirosítót vett be. elalélt leányt a Rókusba szállították.

Elfogott angol őrség.

London, február 4. Fokvárosból táviratozzák, hogy a burok a Krüger-sdorpot megszállva tartó angol helyőrséget minden készleteivel együtt elfogták.

Tőzsde.

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

— Esti zárlat. —

Baza 1901 áprilisére 7.41

" " októberre 7.58

Rozs " áprilisére 7.26

Zab " " 6.08

Tengeri " májusra 5.05

Berlin fél márkával magasabb, Páris 10 centimmal, Livepool egynegyed pennyvel alacsonyabb.
Bágyadt.

VEGYES.

A lavina áldozata. Liptó-Szent-Miklós-ról írják: A fenyőházi erdőben Frankó András sósói lakos január 29-én egy hirtelen támadt hóvihár által keletkezett lavina alá jutott s a közelben levő társas onnan szabatini. Ott lelte halálát a hószirtban.

A fütty-nyelvűek. Egy angol, aki sokáig élt a kanári szigeteken, azt írja, hogy lakik ott egy néptörzs, melynek tagjai beszéd helyett fütty-szóval érintkeznek egymással. — A gomerok törzse ez, melynek nyilván a kanári madár volt a nyelvmestere. Füttyülésük legalább egészen megegyezik a kanári madár szavával és ezer változatra, modulációra képes. Beszélni nem tudnak semmit, de ennek nem is érzik a hiányát mert fütty szóval is igen jól elboldogulnak. Ha valaha majd annyira

jutnak a műveltségükben, hogy irodalmuk is lesz, ez nyilván csupa hangjegyzetből fog állani.

„Katonadolog.”

Nagyon szomorú a Heszler József este. Októberben besorozták az első honvédegyalozredhez, de sehogyse tudott beleszokni a katonai élet gyönyörűségébe. Három nap előtt azután megszökött és — kihez menjen? a kedvesével ott bujkált a fővárosban. Tegnap egy barátjához, Nagy Géza péklegényhez költöztek, a kinek a Jósika-utca harmadik szám alatt, a második emeleten van a lakása. A kaszárnyában persze erősen keresték a szökevényt. Valaki besugta, hol találhatják meg és ma éjjel 12 órakor tényleg meglepte őket az őrjárat. A káplár fölverte Heszlert álmából.

— Előre a börtönbe.

Szegény fiu sirva kérte, inkább szurják le, ölják meg, de nem megy vissza. — Hiába, kezdtek megkötözni. Mikor kiértek vele a folyosóra, hirtelen rántással kiszakította magát a katonák kezei közül s a következő pillanatban átbukott a korláton az udvar kövére. Ugy emelték föl eszméletlenül, haldokolva. A katonai kórházba vitték.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Fagyás ellen. Spiritusz tizenkét gramm, benzoe festvény 6 gr., sósav másfél gr. Ezzel a fagyos rész beközendő.

Felfuvódások ellen, melyek a beleket gázok által feszítik, amely gázok az eledetek pépjéből emésztési zavarok által idézhetnek elő és leginkább nehezen emészthető ételek (pépes tészták, tulzsíros ételek), ülő életmód stb. által keletkezik, legjobb orvosság a test gyöngéd dörzsölése és a belek kiöblítése székfűtéával vagy langyos vízzel.

Közönség köréből.

A fat hordatók figyelmébe.

Jó szolgálatot vélek teljesíteni polgártársaimnak, midőn figyelmüket egy anyagiakba vágó körülményre felhívom.

Figyelmeztetni kívánom ugyanis mind azokat, akik a faraktárból tűzifát szállítanak, legyenek óvatosabbak, mert a szállítás alkalmával a temetőbe temédek fát hánynak le a szekerekről, amiket aztán az élelmesebb fuvarosok 3—4 krajczárért értékesítenek.

Egy gazda.

HAZTARTÁS.

Vaskályhatisztítás. Vaskályhát szép fényesre tisztíthatja, ha a fénymázot víz helyett spiritusszal hígítja, jó a denaturált is és kevés csukrot is tesz a leverékbe, véko-

nyan bekenni az egész kályhát s miután a máz egészen megszáradt, erősen le kell kefélni. Ha nedvesen keféli, nem lesz fényes.

A füstölt hús legjobban eltartható úgy, ha ládába szitált fahamut teszünk és közé rakjuk.

MULATTATÓ.

Férj (bosszusan): Mégis a 30 frtos kalapot vetted meg, pedig a 25 frtos szebb volt. —

Nő: Nyugodjál meg, a 25 frtost is megvettem. —

— Simon, mennyi tiz alma és ötven alma?

— Ne...nem... tu...dom.

— Hát mennyi tiz krajczár és ötven krajczár?

— Egy korona és 20 fillér.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

— *Társadalmi regény.* —
(Folytatás.)

Végre is nagy örömmel abban állapotok meg hogy tervüket végrehajjták.

— Szomolnokon a hutában biztosan kapok jó alkalmazást.

— Ott majd mindenki a mi gyerme

künknek tekint a kis Editet.

— Nem is áruljuk el, hogy jutottunk hozzá.

Szóval a bátyás és a felesége rendkívül megszerették a gyermeket, magukénak tekintették s a kicsike is egészen hozzájuk szokott. Ha lett volna mellette valaki, a ki időközönként az igazi mamájára, jó apjára emlékeztette, talán mint valami kedves emlék állandóan megmaradt volna a gyermek lelkében, ami vele történt. Ámde Rávaék éppen azért, mert nagyon szerették a kis leányt, az ellenkezőre törekedtek. Szomolnokra is azé igyekeztek átköltözni, hogy annál szabadabban hitessék el a kis leánynyal s egész környezetükkel, hogy ék a gyermek szülei.

Vajjon ez a szándékuk megoldásra talál-e? Ők mitsem tudtak arról, hogy a gyermek nem is azért az urnós, a ki fizet érte tartásdíjat, sőt igen sokszor, maguk között, mikor a gyermek nem hallotta, szivtelenséggel is vádolták a szüleit.

— Micsoda anya lehet?!
— Eltagad a világ előtt egy ilyen gyönyörű gyermeket.

— Idegenbe üzi.

— Nem törődik vele.

— Lelketlen teremtés.

— Nem is méltó arra, hogy ez a drága gyermek egy ilyen szivtelen anya mellett maradjon, vagy valaha hozzá visszakerüljön.

Pedig ha tudták volna a valót? Ki tudja talán, amilyen jó lelkű emberek, maguk vitték volna vissza igazi szüléikhez a szép kis Editet.

X.

Dörcei Béla, amint Darinkainétól arról értesült, hogy a felesége muskafelügyelő lett egy gyárban, tudvalevőleg igen jókedvű lett és pompásan mulatott az estélyen.

Másnap azonban az volt az első teendője, hogy Darinkainé utbaigazítása után felkeresse nejét. Bármennyire neheztelt is rá, valami titkos, eltagadhatatlan varázs még mindig vonzotta hozzá. De örvendezni, inkább annak örült, hogy ma még meglátja, visszaveszi s csókolhatja drága gyermekét.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, kedden „B” bérletben:

A G É S Á K.

vagy:

Egy japán teaház története.

Énekes játék 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Reginald Fairfax	Angol tengerész	Környei B.
Bronville	résztszék a	Tanay Fr.
Cunningham	Teknősbéka	Makray D.
Grimston	neve hajón.	Bartha I.
Stanley		Péchy L.

Wun Csi a „Tizerez gyönyörűséghez címzett teaház tulajdonosa Sziklai. Imári, márkí rendőrfőnök és tartományi kormányzó — ifj. Szathmáry

Mimóza (énekes és táncos japánleány — — — F. Kállai L.

Aranyvirág } — — — Makrayné A.

Bimbó } gésák — — — Cserényi A.

Aranyhárfa } — — — Bartháné.

Ibolyácska } — — — Znojemszkyné.

Juliette, francia leány — — — Bárdos Irma.

Lady Constance Winne, utazó angol hölgy — — — Kiss Irén.

Mary Worthington } — — — Pávay Ilona.

Edith Grant } barátnői — — — Sziklai Valér.

Molly Seamere } — — — Sárosi Paula.

Katana, japáni tüzértiszt — — — Karacs Imre.

Holnap, szerdán „C” bérletben:

A MADARÁSZ.

Opfelvevete 3 onásban.

Szives tudomásúl.

Saját termésű, tiszta
természetes ó-borok
Szent-Anna puszta homoki szőlőtelepünkről.

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér.
Rizling	92 „
Veres asztali, 98-ról	80 „
Veres Kadarka, 98-ról	1.20 „
Asztali siller	70 „
Nagy-Burgundi siller	92 „

Palaczkokért 16 fillér betét,
Hordószámra való vételnél megfelelő árendmény.

Kaphatók a termelő Szabó Lajos Fiai

ezégnél

Debreczen, Tisza-palota.

valamint

Gerébi Fülöp utódai uraknál.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 10 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Apró hirdetések

felvétetnek a
kiadóhivatalban,
Főtér, Biedermann-palota.

Allást keresők

és
munkaadók,
vevők és eladók,
bérlok

és bérbeadók

és mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket,

hirdessenek

a „Debreczeni Ujság“

APRÓ HIRDETÉSEK
rovatában.

Ház igen kényelmes lakással kedvező feltételek mellett eladó. Kut-utca 128. Értekezhetni: Lorántffy-utca 46. szám alatt.

Az ebesi állomás közelében 7 és fél nyilas föld eladó. Értekezhetni: Erzsébet ut 34. szám.

Intelligens hölgy kauczióval pénztárnoknői állást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Egy jó karban levő önműködő Mechanikai czimbalom eladó. Arany János-utca 44. szám.

Péterfia-utca 56. sz., a Honvéd-utca sarkán levő háznál egy fűszerüzlethez való teljes felszerelés jutányos áron eladó. Értekezhetni: József főherceg-utca 16. szám alatti háznál.

Csigekertben bőszőrményi vasut mellett vámházon belől gyárihelyiségnek alkalmas 5100 □ öl föld és olesó házhelyek 300 □ öles, ugyanott két szép új ház külön elkerített udvarral 300 □ öl földekkel kiadó, vagy eladó, kitűnő vízzel. Értekezhetni lehet ott a tulajdonossal.

Nyil-utca 140. szám az egész udvar lakással kiadó, esetleg eladó. Csapóker I. járás 46.

Tanulónak ügyes fiu felvétetik Komáromi J. papirkereskedő és könyvkötőnél (Stencziger-házban).

Képes levelezőlapok ismételésre adásra 100-anként esomagolva 2 kor. 20 fillérért és 3 kor. 40 fillérért kaphatók Komáromi J. papirüzletében. Vidéken 20 fillérrel drágább. Minden darab más.

Maison Steiner új női divatterem Piacz u. 65. (Miklós utca sarkán.) Elvállal egyszerű és diszes ruhák mérték utáni elkészítését mérsékelt árak mellett.

Katona keztyük mosása javításal együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Glazé keztyük tisztítását jutányos áron vállalom. Péterfia-utca 37.

4 nyilas föld a czuczában eladó. Értekezhetni: Péterfia-utca 65. szám alatt.

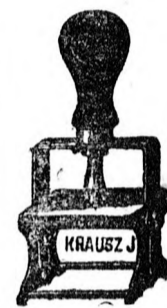
10 nyilas föld az ebesen tanyával együtt eladó. Értekezhetni: Péterfia-utca 65. szám alatt.

20 hektoliter sesta kerti bor eladó. Értekezhetni: Péterfia-utca 65. szám.

Jókarban levő Bösendorfer zongora 60 forintért eladó. Szapannos utca 10.

Köhögés ellen Pemeteffü czukorka Borsy czukrázdában kapható egy doboz 20 fillér.

Takarítónő kerestetik, gyermektelen, kap lakást fűtést. Czim a kiadóhivatalban.

Első debreceni ruggyanta bélyegzőgár és vésőműintézet

Krausz József
Kossuth-u. 7.
Készít mindenféle bélyegzőket gyorsan pontosan és olcsón 1 felszerelt bélyegző 2 kor.

49
1901

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város köznagó hidjánál megfűresodott ellenőri állásra, mely évi 1400 korona fizetés, természetbeni lakás, 6 öl tűzifa, 40 korona világítási átalány, egy tehén és két sertés tartásából álló javadalmazással van összekötve ezennel, pályázat hirdettetik. —

Ezen állás, oly okleveles állatorvossal fog betöltetni, ki az 1888. évi VII. t. cz. 136 §-a értelmében törvényhatósági állatorvosi minősítéssel bír.

A kinevezett ellenőr Debreczen sz. kir. város tiszti nyugdíj intézetének tagjaleend s köteles évi fizetésének megfelelő szabályszerű óvadékot letenni.

Felhivatnak az ezen állásra pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi Februárhó 28-ának d. u. 5 órájáig, annyival inkább benyujtsák, mert a később érkező pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Debreczen, 1901. Január 22,

Gróf Dégenfeld József
főispán.

A báli idény

alkalmából tisztelettel értesitem a hölgyközönséget, hogy a kégyelem szempontjából műtermemben a

toilettenek

külön helyiség áll rendelkezésre.

tisztelettel

NÉMETHY JÓZSEF

fényképész.

Debreczen, Piacz-utca 42. Biedermann-palota.

MIHALOVITS J. gyógyszerháza
a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcsvagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Crème s Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt üdévészé teszi s megóvja a megránczosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsás s crème színben) mintha doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamacssal 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő arczporait:

BERLINI-FETTPOUDER (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POUDER (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.